

Antonio SANDU,
Elena UNGURU (GAFTON),
Ana FRUNZĂ

ASISTENȚA SOCIALĂ bazată pe evidențe

ediția a 2-a

**COLECȚIA
DEZVOLTĂRE
SOCIALĂ**

LUMEN
în elita editurilor românești

Antonio Sandu, Elena Unguru (Gafton),
Ana Frunză

**ASISTENȚA SOCIALĂ
BAZATĂ PE EVIDENȚE**

ediția a 2-a

LUMEN, 2021

ASISTENȚA SOCIALĂ BAZATĂ PE EVIDENȚE.

Ediția a 2-a

Antonio SANDU, Elena UNGURU (GAFTON),

Ana FRUNZĂ

Copyright Editura Lumen, 2021

Iași, Țepeș Vodă, nr.2

Editura Lumen este acreditată CNCS

edituralumen@gmail.com

prlumen@gmail.com

www.edituralumen.ro

www.librariavirtuala.com

Redactor: Roxana Demetra STRATULAT

Design copertă: Roxana Demetra STRATULAT

Reproducerea oricărei părți din prezentul volum prin fotocopiere, scanare, multiplicare neautorizată, indiferent de mediul de transmitere, este interzisă.

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

**Antonio Sandu, Elena Unguru (Gafton),
Ana Frunză**

ASISTENȚA SOCIALĂ BAZATĂ PE EVIDENȚE

ediția a 2-a

LUMEN, 2021

Extras din volumul:
Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe
evidente. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

Cuprins

Introducere _____ 15

Antonio SANDU

1. Asistența socială ca factor de asigurare a funcționalității sistemelor sociale _____ 25

Antonio SANDU

1.1. Introducere _____ 26

1.2. Obiectivele capitolului _____ 26

1.3. Funcționalitatea socială _____ 26

1.4. Accepțiuni ale termenului *asistență socială* _____ 27

1.5. Asistența socială și programele de *bunăstare socială* (social welfare) _____ 30

1.6. Asistența socială, domeniu inter și transdisciplinar ____ 38

1.7. Vulnerabilitate socială, marginalizare și excludere ____ 44

1.8. Asistența socială între managementul îngrijirii și preocuparea pentru calitatea subiectivă a vieții beneficiarilor 48

1.9. Categoriile de beneficiari ai asistenței sociale _____ 49

2. Istoricul asistenței sociale _____ 55

Antonio SANDU

2.1. Introducere _____ 56

2.2. Obiectivele capitolului _____ 57

2.3. Secularizarea carității. Statul bunăstării _____ 57

2.4. Hull House - debutul asistenței sociale rezidențiale ____ 61

2.5. Contribuția adusă de Mary Richmond la profesionalizarea asistenței sociale _____ 64

2.6. Începuturile învățământului de asistență socială _____ 67

2.7. Statul bunăstării (asistențial). O nouă paradigmă a asistenței sociale _____ 68

2.8. Forme premoderne de asistență socială în România _ 70

2.9. Începuturile asistenței sociale moderne în România _ 72

2.10. Desființarea asistenței sociale din România în perioada regimului comunist _____ 72

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistența socială bazată pe evidente. Iași, România: Lumen.

2.11. Dezvoltarea asistenței sociale în România după 1989	73
2.12. Învățământul de asistență socială în România	75
2.13. Programele sociale desfășurate de organizațiile bazate pe credință	77
3. Teorii sociologice asupra calității vieții	83
<i>Antonio SANDU, Elena UNGURU</i>	
3.1. Introducere	84
3.2. Obiectivele capitolului	84
3.3. Politicile publice și calitatea vieții	85
3.4. Calitatea vieții și bunăstarea subiectivă	85
3.5. Determinanți sociali ai calității vieții	87
3.6. Educația ca determinant social al stării de sănătate	88
3.7. Vulnerabilitatea socială și calitatea vieții	89
3.8. Instrumente de măsurare a calității vieții	91
3.9. Perspective sociologice asupra calității vieții corelată cu starea de sănătate	96
3.9.1. Calitatea vieții din perspectivă sociologică	97
3.9.2. Dimensiuni sociologice ale calității vieții	98
3.9.3. Indicatorii calității vieții	101
3.9.4. Determinanți sociali ai stării de sănătate	101
3.9.5. Vulnerabilitatea socială	103
3.9.6. Indicatori obiectivi și indicatori subiectivi ai calității vieții	106
3.9.7. Calitatea vieții corelată cu starea de sănătate	106
3.9.8. Măsurarea calității vieții	108
3.10. Indicatori obiectivi și indicatori subiectivi ai calității vieții	117
3.11. DALY și QALY și conceptul de calitate a vieții	121
3.12. Construcția politicilor publice	125
4. Teoria îngrijirii interumane	133
<i>Antonio SANDU</i>	
4.1. Introducere	134
4.2. Obiectivele capitolului	134

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistența socială bazată pe evidente. Iași, România: Lumen.

4.3. Teoria îngrijirii ca model de practică asistențială	134
4.4. Paradigme alternative față de teoria îngrijirii	139
4.4.1. Cercetarea participatorie și advocacy	139
4.4.2. Queer theory (teoriile excentricității)	141
4.4.3. Teoriile disabilităților	142
4.4.4. Teoriile feministe	142
4.5. Etica grijii ca posibil fundament axiologic al practicii asistenței sociale	143
4.6. Problema autonomiei în etica îngrijirii	145
4.7. Criticile la adresa eticii îngrijirii	146
4.8. Observații cu privire la etica îngrijirii	147
4.9. Renunțarea la paradigma deficienței și construcția eticilor apreciative	149
5. Teoria atașamentului și identității	155
<i>Antonio SANDU</i>	
5.1. Introducere	156
5.2. Obiectivele capitolului	157
5.3. Teoria atașamentului	157
5.4. Constituirea atașamentului în procesul de socializare primară	157
5.5. Ereditatea ca factori al devenirii personalității	160
5.6. Educația ca factor al devenirii personalității. Procesul de socializare	164
5.6.1. Socializarea primară	165
5.6.2. Socializarea secundară	168
6. Cercetarea sociologică – fundament al practicii asistenței sociale bazate pe dovezi	175
<i>Antonio SANDU</i>	
6.1. Introducere	176
6.2. Obiectivele capitolului	178
6.3. Asistența socială ca știință	178
6.4. Metode de cunoaștere în asistența socială	182

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza⁷, A. (2021). Asistența socială bazată pe evidente. Iași, România: Lumen.

6.4.1. Determinarea obiectului cercetării _____	183
6.4.2. Preancheta _____	183
6.4.3. Stabilirea obiectivelor și formularea ipotezelor cercetării _____	183
6.4.4. Stabilirea universului anchetei _____	184
6.4.5. Alcătuirea eșantionului _____	184
6.4.6. Alegerea tehnicilor de cercetare _____	185
6.4.7. Pretestarea instrumentelor de cercetare _____	185
6.4.8. Definitivarea instrumentelor de cercetare _____	185
6.4.9. Aplicarea în teren a instrumentelor de cercetare _____	186
6.4.10. Prelucrarea datelor și informațiile obținute _____	186
6.4.11. Analiza rezultatelor obținute din etapele anterioare ale investigației _____	186
6.4.12. Redactarea raportului de cercetare _____	187
6.5. Cercetarea acțiune ca practică discursivă _____	187
6.6. Interviu _____	190
6.7. Interviu în asistența socială _____	197
6.7.1. Interviu de informare _____	197
6.7.2. Interviu de diagnostic _____	198
6.7.3. Interviu terapeutic _____	199
6.8. Focus grup _____	202
Organizarea focus grupului _____	203
7. Microcercetarea în asistența socială bazată pe dovezi _____	209
<i>Antonio SANDU</i>	
7.1. Introducere _____	210
7.2. Obiectivele capitolului _____	210
7.3. Prezentarea unei instituții de asistență socială: Complexul de Servicii Comunitare Bucium, Iași _____	211
7.4. Analiza instituțională, formă a cercetării acțiune _____	212
8. Asistența socială centrată pe valori _____	221
<i>Antonio SANDU, Ana FRUNZA</i>	
8.1. Introducere _____	222

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza, A. (2021). Asistența socială bazată pe
evidențe. Iași, România: Lumen.

8.2. Obiectivele capitolului _____	222
8.3. Tipuri de valori în asistența socială _____	223
8.4. Valori intrinseci și valori extrinseci _____	225
8.5. Valori constitutive și valori operaționale _____	226
8.6. Binele public, calitatea vieții și politicile sociale _____	228
8.7. Binele public și statul asistențial _____	229
8.8. Către o teorie etică a vulnerabilității _____	229
8.9. Dreptatea ca echitate (egalitate) _____	231
8.10. Dreptatea socială ca lipsă a opresiunii _____	233
8.11. Dreptatea ca recunoaștere _____	236
8.12. Dreptatea operațională. Egalitarismul _____	237
8.13. Către o etică a responsabilității în asistența socială _____	239
8.14. Respectul pentru autonomia beneficiarului în asistența socială _____	241
8.15. Integritatea ca valoare operațională a practicii asistenței sociale _____	247
8.16. Coduri etice în asistența socială _____	248
8.17. Microcercetare – practica socială centrată pe valori: consilierea de probațiune ca profesie asistențială _____	254
8.17.1. Introducere _____	254
8.17.2. Review de literatură _____	255
8.17.3. Metodologie _____	257
8.17.4. Discuții _____	259
8.17.5. Rezultate _____	260
8.17.6. Construcția modelului teoretic _____	295
8.18. Microcercetare - asistența socială centrată pe valori etice. Valori constitutive și operaționale _____	298
8.18.1. Abordarea epistemică – Grounded Theory _____	299
8.18.2. Grounded Theory cu specific construcționist _____	300
8.18.3. Abordarea metodologică _____	301
8.18.4. Codarea axială. Construcția categoriilor _____	304
8.18.5. Axele generatoare ale unei asistențe sociale centrată pe valori etice _____	318
8.18.6. Etapa de generare teoretică _____	320

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza^o, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

9. Sistemul de abilități, deprinderi și competențe în asistența socială	331
<i>Antonio SANDU</i>	
9.1. Introducere	332
9.2. Obiectivele capitolului	332
9.3. Abilități ale asistentului social	332
9.4. Sistemul de competențe necesare asistentului social	333
9.5. Competențele în asistență socială conform standadelor ocupaționale în vigoare	339
9.6. Domenii de competență ale asistentului social în opinia sociologului Elena Zamfir	349
10. Lucrul de caz în asistența socială	355
<i>Antonio SANDU</i>	
10.1. Introducere	356
10.2. Obiectivele capitolului	357
10.3. Modele și paradigme ale consilierii în asistența socială	357
10.3.1. Identificarea problemelor clientului	359
10.3.2. Ajutorul acordat clientului în a-și obiectiva propriile scopuri	361
10.3.3. Încurajarea clienților să acționeze	361
10.3.4. Formularea contractului	362
10.3.5. Comunicarea în asistența socială:	365
10.4. Lucrul de caz (<i>social casework</i>), între ajutor de urgență și intervenție socială sistemică	367
10.5. Instrumente utilizate în asistența socială. Ancheta socială	370
10.6. Istoricul social	372
10.7. Studiul de caz	375
10.8. Harta eco	380
10.9. Genograma	381
10.10. Modele de elaborare a studiului de caz și planificarea intervenției în asistența socială	383

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză⁰A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

STUDIUL DE CAZ NR. 1 _____	383
STUDIUL DE CAZ NR. 2 _____	394
STUDIUL DE CAZ NR. 3 _____	398
10.11. Modelul Pincus Minahan în intervenția socială _____	407
10.12. Paradigma feministă asupra intervenției sociale - Modelul Lena Dominelli _____	413
11. Lucrul de caz ca proces al rezolvării problemelor _____	421
<i>Antonio SANDU</i>	
11.1. Introducere _____	422
11.2. Obiectivele capitolului _____	422
11.3. Fundamentul operațional al lucrului de caz _____	422
11.4. Factorii care blochează capacitatea clientului de rezolvare normală a propriilor probleme _____	424
11.5. O perspectivă analitică asupra lucrului de caz _____	427
11.6. Evaluarea nevoilor clientului _____	428
11.7. Paradigma analizei nevoi-resurse _____	429
11.7.1. Evaluarea nevoilor clientului _____	430
11.7.2. Identificarea obiectivelor intervenției și realizarea contractului _____	431
11.7.3. Explorarea soluțiilor alternative _____	434
11.7.4. Alegerea strategiilor de intervenție _____	435
11.7.5. Acordul clientului și redactarea contractului _____	436
11.7.6. Intervenția efectivă și monitorizarea _____	436
11.7.7. Evaluarea rezultatelor procesului de schimbare _____	437
12. Asistența socială bazată pe punctele tari _____	441
<i>Antonio SANDU</i>	
12.1. Introducere _____	442
12.2. Obiectivele capitolului _____	443
12.3. Ancheta apreciativă și metodele apreciative în asistența socială _____	443
12.4. Elementele analizei instituționale prin ancheta apreciativă _____	446

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistența socială bazată pe
evidențe. Iași, România: Lumen.

12.5. Cei 4D ai anchetei apreciative _____	450
12.6. Interviu apreciativ în asistența socială _____	454
12.7. Profilul inteligenței apreciative organizaționale ____	456
12.8. Inteligența apreciativă și practica asistenței sociale centrată pe punctele tari ale beneficiarilor _____	460
12.9. Metoda poveștilor de succes în practica asistenței sociale _____	462

13. Supervizarea serviciilor sociale _____ 467
Antonio SANDU, Elena UNGURU

13.1. Introducere _____	468
13.2. Obiectivele capitolului _____	468
13.3. Accepțiuni ale termenului supervizare _____	469
13.4. Scopul supervizării _____	469
13.5. Funcțiile supervizării _____	472
13.6. Istoricul supervizării serviciilor sociale în România	475

**14. Cadre normative și instituționale de funcționare a
supervizării în asistența socială** _____ 481
Antonio SANDU, Elena UNGURU

14.1. Introducere _____	482
14.2. Obiectivele capitolului _____	483
14.3. Cadrul internațional de funcționare a practicii supervizării _____	483
14.3.1. Supervizarea serviciilor sociale în Africa de Sud _____	483
14.3.2. Supervizarea serviciilor sociale în Singapore ____	485
14.3.3. Supervizarea serviciilor sociale în Noua Zeelandă _____	486
14.3.4. Supervizarea serviciilor sociale în Australia _	487
14.3.5. Supervizarea serviciilor sociale în Statele Unite ale Americii _____	490
14.3.6. Supervizarea serviciilor sociale în Canada ____	491
14.3.7. Supervizarea serviciilor sociale în Marea Britanie _____	492

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză?A. (2021). Asistența socială bazată pe
evidențe. Iași, România: Lumen.

14.4. Supervizarea serviciilor sociale în România _____	493
15. Construcția socială a profesiilor din domeniul asistențial. Studiu de caz: profesia de consilier de probațiune _____	501
<i>Antonio SANDU</i>	
15.1. Introducere _____	502
15.2. Obiectivele capitolului _____	505
15.3. Specificul Regiunii de N-E a României și a Republicii Moldova din perspectiva dezvoltării serviciilor de probațiune _____	505
15.4. Metodologie _____	506
15.4.1. Culegerea datelor _____	506
15.4.2. Discuții _____	507
15.4.3. Specificități ale analizei datelor _____	509
15.5. Rezultate _____	509
15.5.1. Categoria 1. Cadrul normativ de funcționare _____	510
15.5.2. Categoria 2. Cadrul instituțional de funcționare _____	515
15.5.3. Categoria 3. Evoluția practicii probațiunii în România și Moldova _____	529
15.6. Construcția unui model teoretic asupra dimensiunii instituționale a construcției sociale a probațiunii în N-E-ul României și în Republica Moldova _____	539
Test final de evaluare _____	549
Răspunsuri la testele de evaluare _____	555
Bibliografie _____	557
Detalii despre autori _____	617

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunza, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

Introducere

Practica socială bazată pe dovezi este definită ca o practică asistențială bazată pe facilitarea proceselor de luare de decizii în scopul eficientizării serviciilor sociale oferite și a rezultatelor obținute de beneficiari (Drisko & Grady, 2015). Asistența socială bazată pe dovezi s-a dezvoltat în ultimii 20 de ani urmărindu-se o adecvare a practicii asistențiale bazate pe experiența și competențele profesionistului, pe specificul cazului aflat în lucru, dar mai ales pe rezultatele cercetărilor științifice în domeniu (Drisko & Grady, 2012), concretizate în ghiduri și protocoale de practică, ce sunt realizate în conformitate cu cadrul normativ în vigoare și pe politicile publice agreate la nivelul comunității în care se prestează serviciile sociale în discuție.

Practica bazată pe dovezi în profesiile asistențiale are la bază modelul medicinei bazate pe dovezi (evidence based medicine). Medicina bazată pe dovezi este definită ca o integrare a celor mai noi rezultate obținute în cercetarea medicală avansată în practica medicală curentă ținând cont de experiența clinicianului și de situația concretă și particularitățile cazului, dar și de valorile pacientului (Sackett, Straus, Richardson, Rosenberg, & Haynes, 2000).

Deși literatura de specialitate arată că asistența socială bazată pe dovezi, s-a format ca practică socială prin analogie cu practica medicală și cu asistența medicală bazată pe evidențe, profesionalizarea asistenței sociale a fost, încă de la debutul acesteia, bazată pe *diagnoza socială*, formă de cercetare cu pronunțat caracter sociologic, care perie asistentului social să cunoască indivizii și comunitățile și să proiecteze intervenția socială. În aceeași perioadă cu elaborarea metodologiei diagnozei sociale (Richmond, 1917), în România, Dimitrie

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistența socială bazată pe evidențe. Iași, România: Lumen.

Gusti aplică metoda monografică în studiul comunităților, dar și în fundamentarea practicii asistențelor sociale.

Practica asistenței sociale bazată pe dovezi vizează abordarea unor metodologii și strategii de intervenție validate prin cercetări empirice, riguroase și sistematice, depășindu-se astfel abordarea caritabil umanitară, către una instituționalizată și profesionalizată. Pentru ca practica asistențială să se poata baza pe dovezi, este necesară pe de o parte existența unui număr suficient de cercetări științifice valide în problematica vizată, iar pe de altă parte formarea unei culturi profesionale care să pună accentul pe calitatea serviciilor și *profesionismul cu care sunt oferite*, să respingă diletantismul și superficialitatea în practică. Practica bazată pe dovezi, indiferent dacă este vorba de cea asistențială, medicală, psihologică etc, solicită abilități de gândire critică, care să faciliteze adecvarea construcțiilor teoretice identificate în literatura de specialitate la cazul concret aflat în lucru, la nivelul maxim de profesionalism și calitate posibil. Expertiza profesională a asistentului social este cea care reunește experiența acestuia, nevoile și dorințele clientului cu cele mai bune modele de practică rezultate din cercetare (Drisko & Grady, 2015).

Atitudinea anti-teoretică, exprimată de unii profesioniști, care reclamă neadecvarea teoriilor studiate la situația de teren poate fi explicată parțial prin contextul particular în care cercetările care au dus la o anumită construcție teoretică au fost realizate, medii sociale, culturi, cadre normative diferite, etc, schimbările sociale rapide din lumea contemporană, care fac ca anumite modele teoretice să nu mai fie aplicabile după o anumită perioadă, dar și prin lipsa capacității unora dintre profesioniști de a adecva teoria la specificul practicii. Practica bazată pe dovezi trebuie fundamentată pe teorii consistente, cu un grad suficient de generalitate ca să poată genera o metodologie particulară de intervenție. Experiența și competențele asistentului social ar

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistenta sociala bazata pe evidente. Iasi, Romania: Lumen.

trebui să-i permită acestuia să construiască modele aplicative valabile în situațiile concrete în care intervine, derivate din modelele considerate valabile din perspectiva teoretică avută în vedere. Paradigmele teoretice existente, duc la modele de intervenție particularizată diferite, în funcție de particularitățile epistemologice, axiologice, și metodologice care decurg din construcțiile cu caracter axiomatic care stau la baza teoriei respective. Drisko și Grady (2015) atrag atenția asupra faptului că în practica bazată pe dovezi profesionistul este cel care utilizează rezultatele ceretărilor științifice la care are acces, în conformitate cu propria judecată profesională, ținând cont de valorile și dorințele beneficiarului.

În opinia noastră ideea de *a se ține cont de valorile și dorințele beneficiarului* ar trebui extinsă abordarea bazată pe *beneficiarul expert*, cel care în urma unor procese succesive de împuternicire, (empowerment) devine elementul central al managementului auto-îngrijirii, fiind considerat a avea cea mai bună expertiză asupra propriei sale condiții sociale, de sănătate, a fi agent moral, capabil să ia decizii autonome, și să implementeze strategiile de auto-dezvoltare cele mai eficiente pentru a ajunge la funcționalitatea socială maximă. Modelul beneficiarului expert reprezintă o extindere a celui al pacientului expert din domeniul îngrijirilor cronice (Oprea, Cojocaru, Sandu, & Bulgaru-Iliescu, 2013). Pacientul expert este un concept cheie în paradigma terapeutică intitulată *Modelul îngrijirii Cronice (Chronic Care model)* care pornește de la presupuziția (Tattersall, 2002) că mulți pacienți sunt de fapt experți în managementul propriei condiții de sănătate, fiind pentru ei înșiși decidenții cheie în procesul terapeutic, devenind un sprijin pentru alți pacienți în a-și exercita aderența la terapie, și propria capacitate de agent - de a acționa în conformitate cu propriile decizii informate. Modelul îngrijirii cronice, transferat în practica asistențială s-ar putea baza astfel pe *beneficiarii experți* care ar contribui prin propriile experiențe la îmbunătățirea

Extras din volumul:

Sandu, A., Unguru (Gafton), E., Frunză, A. (2021). Asistența socială bazată pe evidențe. Iași, România: Lumen.

Eqpvkpwctgc "ceguvwk" xqnwo "q" rwvg k
volumul de pe

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

ucw "fkp" nkdt tkkng "pqcuvtg" r

Practica socială bazată pe dovezi este definită ca o practică asistențială bazată pe facilitarea proceselor de luare de decizii în scopul eficientizării serviciilor sociale oferite și a rezultatelor obținute de beneficiari. Asistența socială bazată pe dovezi s-a dezvoltat în ultimii 20 de ani urmărindu-se o adecvare a practicii asistențiale bazate pe experiența și competențele profesionistului, pe specificul cazului aflat în lucru, dar mai ales pe rezultatele cercetărilor științifice în domeniu, concretizate în ghiduri și protocoale de practică, ce sunt realizate în conformitate cu cadrul normativ în vigoare și pe politicile publice agreate la nivelul comunității în care se prestează serviciile sociale în discuție.

Deși literatura de specialitate arată că asistența socială bazată pe dovezi, s-a format ca practică socială prin analogie cu practica medicală și cu asistența medicală bazată pe evidențe, profesionalizarea asistenței sociale a fost, încă de la debutul acesteia, bazată pe diagnoza socială, formă de cercetare cu pronunțat caracter sociologic, care perie asistentului social să cunoască indivizii și comunitățile și să proiecteze intervenția socială.

